

Via **revolutie** naar **evolutie**

EEN NIEUWE TOEKOMST VOOR DE LOKALE OMROEP

Aan de muur van de vergaderruimte van de OLON hangt een groot doek met de geschiedenis van de lokale omroepen in Nederland. Een geschiedenis, die begint in 1974 als in de Limburgse gemeente Melick en Herkenbosch voor het eerst een raadsvergadering op televisie wordt uitgezonden. Het begin van de lokale omroep in Nederland is dan een feit.

Meer dan 40 jaar later staan de lokale omroepen middenin een revolutie, waarbij de 275 zelfstandige omroepen die nu nog bestaan, ongeveer 80 streekomroepen gaan vormen. Hans Disch: "Het is 5 voor 12 voor de lokale omroepsector. Het medialandschap verandert radicaal en als we niets doen, dan is het in Nederland afgelopen met de

lokale journalistiek in het algemeen, en met de lokale omroep in het bijzonder."

Martijn Vroom en Hans Disch hebben aan de basis gestaan van een grootscheepse verandering die de lokale omroep weer op de kaart heeft gezet. De basis van het plan is samenwerking in de streek, zodat omroepen kijkers en luisteraars nog beter van informatie, uit hun dagelijkse leefwereld kunnen voorzien, die voor hen relevant is. Door samen te werken, kunnen lokale omroepen bovendien faciliteiten delen en komt er meer mankracht en geld beschikbaar om beter in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Vroom: "Als je bedenkt dat meer dan de helft van het mediaaanbod tot ons komt via een tablet of een mobiele telefoon, dan moet je daar iets mee als lokale omroep."

Voorop lopen

De nieuwe tijd en de nieuwe technologische ontwikkelingen bieden grote kansen. Martijn Vroom

durft zelfs te stellen dat lokale omroepen voorop lopen in veranderingen in het medialandschap. Door bezuinigingen bij kranten en professionele nieuwsorganisaties staat de lokale nieuwsvoorziening onder druk. "Juist in deze tijd kunnen lokale omroepen laten zien dat ze onderscheidend, innovatief en slagvaardig zijn." Volgens Vroom krijgen lokale omroepen een steeds belangrijker rol als waakhond van de lokale democratie, zeker nu veel taken van het rijk naar de gemeenten zijn overgegaan.

Door de koerswijziging is ook het beeld van de lokale omroep de laatste jaren enorm verbeterd. Vroom: "Vijf jaar geleden werden wij niet gezien. Toen kwam het voor dat de minister een rapport van ons in ontvangst nam 'uit sympathie voor al die duizenden vrijwilligers.' Nu worden lokale omroepen zelfs in de mediabrief van staatssecretaris Sander Dekker van OCW geroemd vanwege de nieuwe koers die is ingezet." Toen Martijn Vroom in 2010 aantrad als voorzitter van de OLON was dat wel anders. "De organisatie zat al een behoorlijke tijd zonder voorzitter en mensen verklaarden me een beetje voor gek dat ik dat wilde doen." Vroom merkte dat bij de lokale omroepen een negatieve stemming heerste en veel omroepen hadden last van het zogeheten Calimero-effect: klagen over te klein zijn, over te weinig middelen hebben en over de oneerlijke verdeling. Zonder zelf nu eens met ambitie en durf een innovatief plan voor te leggen. "De sfeer tijdens de vergaderingen was niet goed en elkaar iets gunnen was er al helemaal niet bij. Tijdens de ledenvergaderingen werd vooral gezeurd over het gebrek aan geld vanuit de gemeente." Het werd Vroom

Martijn Vroom (40) is wethouder voor het CDA in Waddinxveen. Hij is 5 jaar lang voorzitter geweest van de vereniging OLON. Tijdens de Algemene Ledenvergadering in april 2015 is Danny Vermeulen (42) gekozen tot nieuwe voorzitter van de OLON. Vermeulen is ondernemer in Leiden en bestuurder van Unity FM/TV, de lokale omroep van Leiden, Voorschoten, Oegstgeest, Zoeterwoude. Na zijn afscheid zal Vroom betrokken blijven bij de lokale omroepen, maar dan vanuit de Raad van Toezicht van de nieuwe stichting die het collectieve belang van de lokale publieke omroepsector zal behartigen. Hans Disch (43) is directeur Strategie van 24i Media. Vanaf 2011 was hij tevens parttime interim-directeur van de OLON en daarna als programmamanager verantwoordelijk voor de sectorale veranderingen van de publieke lokale omroepen.

als snel duidelijk dat er een mentaliteitsverandering moest komen. "Want voordat je bij de gemeente aanklopt voor geld, moet je laten zien wat je waard bent."

Cruciaal

Hans Disch heeft de basis gelegd voor de visie en strategie achter de grootscheepse verandering. In het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen en zijn passie voor het publieke omroepbestel, besloot hij met zijn bedrijf 24i Media de start van de lokale omroep ter plaatse te ondersteunen. "Ik vind dat het publieke omroepbestel cruciaal is voor onze samenleving. Onafhankelijke nieuwsgaring is immers een van de fundamenteën onder onze democratische processen. Ik vind bovendien dat verhalen uit alle hoeken en gaten van de maatschappij verteld moeten worden, omdat je zo begrip voor elkaar kunt krijgen en nieuwe kennis opdoet van je leefomgeving. Dat bevordert het samen leven in onze digitaliserende maatschappij."

Bij het opzetten van de omroep merkte Disch hoe moeilijk het is om met beperkte middelen iets fatsoenlijks neer te zetten. Voor steun en advies klopte hij aan bij de OLON. "Het viel mij in die tijd op dat de OLON vooral een vergaderclubje van grijze mannen was, voor wie eigenlijk alleen de BUMA/STEMRA-regeling van belang was als collectieve voorziening. En op de ledenvergaderingen kwam letterlijk maar een handvol omroepen opdagen." Volgens Martijn Vroom legde Hans Disch in die tijd de vinger op de zere plek. Want er was geen duidelijke visie op het veranderende medialandschap en op de taak van lokale omroepen. Vroom: "Hans bleef maar aan

Voorzitter Martijn Vroom (links) en Hans Disch, programmamanager sectorverandering, nemen afscheid van de OLON. Vroom: "Door de veranderingen in het medialandschap zie ik de kansen voor de lokale omroep alleen maar toenemen."

mijn kop zeuren dat het anders en beter kon. 'Nou, als je het dan zo goed weet, kom dat maar met een voorstel,' zei ik tegen hem." Disch schreef een visiedocument over de toekomst van de lokale omroep en dat document vormt de basis van de huidige veranderingen.

Breed gedragen

Martijn Vroom en Hans Disch hebben een revolutie in de omroepsector gebracht, maar ze vinden het ook belangrijk dat hun plannen breed worden gedragen. "Onze plannen zijn groot en rigouzeus en dat betekent dat we heel erg hebben geprobeerd om omroepen mee te krijgen. Niet door van bovenaf iets op te leggen, maar door omroepen te verleiden mee te doen. En we vinden het ook belangrijk om iedereen zo veel als mogelijk binnenboord te houden." Vroom is dan ook heel erg trots dat tijdens de ledenvergaderingen unanieme steun van de leden is voor de plannen van het bestuur.

Hans Disch vertrekt binnenkort bij de OLON, terwijl zijn plan nu echt in de praktijk wordt

gebracht. "Het is verstandig dat iemand anders de volgende fase gaat doen. We hebben nu drie jaar revolutie gehad. Maar voor de verdere ontwikkeling van de sector is het beter dat iemand anders die taak op zich neemt. Het is van revolutie naar evolutie. En een revolutie vraagt nu eenmaal om andere leiders dan een evolutie."

"Juist in deze tijd kunnen lokale omroepen laten zien dat ze onderscheidend, innovatief en slagvaardig zijn"

Hij vindt het ongelofelijk knap dat een sector die toch uit bijna 300 omroepen bestaat en waarbij vooral vrijwilligers actief zijn, zich zo voortvarend en innovatief heeft durven ontwikkelen. "We hebben een nieuwe koers en een goed kompas. We hebben samen een geweldig nieuw schip gebouwd. Maar we zitten ook op open zee, het stormt stevig en we voelen de woeelige baren van het publieke omroepbestel. Dus van de nieuwe kapitein en de gehele bemanning van de sector zal behoorlijk wat worden gevraagd." ■